

Малай үбэлжэлгэ харюусалгатай үе

НҮХЭД, МАЛШАД! Үбнэ, тэжээлээ зүбөөр, гамтайгаар гаргашалжа, үбэлдөөшье малаа таргалуулха, нү шэмыень дээшлүүлхэ арга боломжоёо хүсэддөөр хэрэглэт

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТҮЙ

42-доху жэлээ гарана.

БУРЯД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрүүдэй Советэй орган

№ 285 (10652)

1964 оной декабрийн 1, вторник

Сэн 2 мүнгэн

МАНЙШЬЕ ҮААЛИШАД ГЭЭГДЭХЭГҮЙ

Үбэлжэлгын үедэ үнээн бүрнөө 1000 литр нү хааха гэсэн Сэлэнгын совхозой хаалишадай бэшэг манай Борьёгой совхозой хаалин гүүртэ-нүүдэй хүдэлмэрилгэхэдэй дунда үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэж, ехээр хайшаагдаа. Совхозойнай хаалишад, малшад сэлэнгинхидхэ гээгдэхэ-гүйбди, үбэлжэлгын үедэ үнээн бүрнөө тонно нү хааха-

бди гэжэ бүгэдөөрөө мэдүүлээ. Буряадай комсомолой 40 жэлэй ойн нэрэмжэтэ хаалин гүүртн малшад совхоз доторно дэлгэрхэн социаль мурисөөнэй түрүү зэргэдэ ябана. Тэдэнэр гүрнэд нү худалдаха жэлэйнгэ түсэб түрүүлэн дүүргээд, түсэбнөө гадуур 230 центнер нү бэлдэхэлэй пункт да худалдахаар шиндэнхэй. Гүүртн малшад совхозой дирекциин, парткомой, профкомой дамжуулгын улаан-түг бүхөөр бариха ябана. Гүүртн эрхим хаалишан Анисия Тоуд нү хааха жэлэйнгэ түсэб үлүүлэн дүүргээд, үнээн бүрнөө 2167 литр нү хаагаад байнхай. Энэ хаалишан республиканска мурисөөндэ шалгаржа, хахад жэлэй дүнгөөр алтан часы шан абанан.

Унээн бүрнөө тэрэ 2100 литр нү хаанхай. Нү хааха жэлэйнгэ түсэб амжалтатайгаар бээлүүлжэ байн хаалишад совхоз доторнай үдэрнөө үдэрт олошоржол байна. Хаалишан Людмила Коршина үнээн бүрнөө 2132 литр нү хаажа, жэлэйнгэ түсэб хорёод центнерээр үлүүлээ.

Малшад, хаалишад оролдосотойгоор ажаллаһанай, үнээдье тэжээлээр хүсэд хангаһанай ашаар нү хааха, гүрнэд худалдаха түсэбөө совхознай амжалтатайгаар бээлүүлжэ байнхай. Мүнөө үедэ совхознай бүхэ дээрээ 13 мянган центнер нү хааха жэлэй түсэб дүүргэнхэй. Гүрнэд 10200 центнер нү тушааха жэлэй түсэб бүрн ноябрийн 15-да дүүргээ нэмди. Сэлэнгинхидэй хандалга бэшэгтэй танилсаха зуураа совхозой коллектив жэлэй дүүртэр түсэбнөө гадуур 1000 центнер нү тушааха уялга абанхай. Хэлэһэн энэ үгэдөө хаалишад, малшаданай хүрэхэ байхань лэбтай.

Б. ХОБДОЕВА, совхозой зоотехник.

ШАДАБАРИЙН ХҮСЭН ЕХЭ

Хорини управлениин Хэжэн-гын совхозой 3-даху от-делениин (архлагинь Ц.Д. Дубанов) тарнашад энэ жэлэй ургаса хуряалгы урда урдынхи-баа эхитэй найнаар үнэгэроо. Нүүдээрн бүхы таряалан дээр-ни голоомоо бүтэнь сугуул-жа, сомонон байна.

Эндэх малшад үбэлжэлгэдөө эртнээ эхилжэ, найнаар бэлд-дэб. Нэн түрүүн мал ажалда хү-дэлмэрилхэ хүнүүдье зүбөөр ша-дан табинан байна. Тэднэй дунда залуушуул олон. Адууна малай үбэлжээ бүхы байранууд сэг-дэлдөөр найнаар заһабарилга-га, шэнэшье байранууд баригда-а. Эшээлбэл, Ородой Адаг гэжэ нутагта богонихон болээр соо 600-гаад эхэ хониной байха ти-рөөвэй байра баригдажа, ашаглат-гада тушаагдаба. Мүн хониндоо таргаты болхо дүна тэжээлээ үбэлжингөө байрада зөөжэ байна.

Энэ бүгэдэ иматгал хүдэлмэри-шадэй хүсэ шадалье зүбөөр ху-барилан табинанай, эмхидхэлэй түгээлэрин болон ажалай жу-рчарай байжаруулагданай ашаар гүйлгэдэб гэжэ тэмдэглэмэр.

Ц. ТОКХОЕВ.

ШЭНЭ ШАЛТААР, ШЭЛЭЙ ЗАВОДОЙЖИД!

Субботын үдэш, ноябрийн 28-да республикнай бүхы ажалшадан баясамаар, омогор-хооор юмэ болоо. Шэлэй оньхожоруулмал заводой шэнэ шэлэй шэнэ пещондэ энэ үдэ-шэ гал носоогдобо. Ингэжэ түсэ-зүбөөр хойрдохи ээлжэн хү-дэлжэ эхилээ. Энээнхээ хой-шо түсэ завод 17 миллион дүрбэлжэн метр сонхын шэлэ-жал бүрн үйлдбэрлэхэ юм.

Шэнэ пещондэ продукция үгэжэ эхилхэдэ Улаан-Уды-манай шэлэй оньхожоруулмал завод мүнөө усын оньһон тех-никээр хангаһан Энэ оройн-нойнай шэл үйлдбэрлэдэг эгээд томо завод болохо юм.

Зураг дээр: барилгада ха-бадалсан шудуушадай бри-гадир Иван Климух шулуу-шан Анатолий Атаманов хоёр (1-дэхн зураг), шэл шанагша В. Вагин (2-дохн зураг), барил-гашад хабарсаргашад В. Арфе-ев, А. Медведев гэгшэд (3-дахн зураг).

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ТАСС-ай телеграмманууд

ООН-ой Генеральна Ассамблейда хабаадаха делегацинууд
КНБВ, ноябрийн 28. (ТАСС). Украини ССР-эй Министрүүдэй Совет декабрийн 1-да Нью-Йорк-до нэгдэхэ Нагдламыл Наци-онудай Организациин Генераль-на Ассамблейн XIX сессидэ ха-баадаха делегацие Л. Ф. Паламарчук (делегациин толгойлогшо), С. П. Шевченко, В. М. Дмитрук, В. Ф. Бурилин, П. Е. Недайло (делегациин гашууд), М. Д. Полничко, И. А. Переседенно, Г. Е. Бувайлин (делегациин гашуудай орлогшоноор) гэгшэдээ бүридүүлэн томилоо.

МНИСК, ноябрийн 27. (ТАСС). Белоруссин ССР-эй Министр-үүдэй Совет декабрийн 1-да Нью-Йорк-до нэгдэхэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн XIX сессидэ хабаадаха делегацие нимэ хүнүүд-ээ бүридүүлэн томилоо.
Н. В. Ниселев, (делегациин толгойлогшо), Г. Г. Чернушенко, П. Ф. Глебо, А. И. Кошечев, Я. И. Качан (делегациин гашууд), Ф. Е. Ивчиов, В. А. Гончаров, Н. И. Василенок (делегациин гашуудай орлогшоноор).

Югославини арадуудта амаршалга
КПСС-эй Центральна Комитет, ССР-эй Верховно Советэй Пре-зидиум, ССР-эй Министрүүдэй Совет Национальна Хайндэрөөрн — Республикын үдэрөөр дашара мэдүүлэн Югославини Коммунист-үүдэй союзай Центральна Комитетдэ, Югославини Социальс Фе-деративна Республикын правительство, аха дүү югослав арадые халуунаар амаршалба.

Совет арад, Советска Союзай Коммунист парти социальс бай-гуулалтын хэрэгтэ бүрн эхэ шынэ амжалта тулхаймын Югосла-вини аха дүү арадуудта хүсэнь гэжэ Носин Броз Тито, Петр (Стамболита элгэзлэн), Л. П. Брежнев, А. И. Микоян, А. И. Косыгиний гар табилгатай амаршалгын бэшгэ соо олоһон тэмдэ-лэгдэнэ.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Респу-бликын үдэрөөр — Национальна Хайндэрөөрн дашара мэдүүлэн, СФРЮ-гэй Гадаадын хэрэгүүдэе эрхилжэ гүрэнэй секретарь Коте Поповичго амаршалгын телеграмма элгэзгэнэ.

Албанин арадта амаршалга
СССР-эй Верховно Советэй Пре-зидиум, ССР-эй Министрүүдэй Совет фашист булгмтаргадана Албанин сульсэгдөөрөө 20 жэ-лэй ойтой дашара мэдүүлэн, аха дүү албан арадые совет арадай үмэнэнь халуунаар амаршалба.

Өөрнөө интернациональна уялтада үнэн байдаг совет арад социальс байгуулалтын хэрэгтэ Албанин Арадай Республикые эхэтэ дэмжэдэг юм гэжэ Албанин Арадай суглаанай Президиумда, Республикын Министрүүдэй Советтэ элгэзлэн амаршалгын теле-грамма соо хэлэгдэнэ.

Хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо
Украини ССР-эй Верховно Сове-дэй Президиумай Түрүүлжэ нү-хэр Демьян Сергеевич Норотченко Социальс Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгоод, Лениний орден, «Хадур ба Балта» гэжэ алтан медаль баруулха гэбэ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиум Коммунист партиин, Со-вет гүрэнэй үмэнэ эхэ габыаат байнхайн түлөө, 70 наһатай болонтойн дашара мэдүүлэн, Украини ССР-эй Верховно Сове-дэй Президиумай Түрүүлжэ нү-хэр Демьян Сергеевич Норотченко Социальс Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгоод, Лениний орден, «Хадур ба Балта» гэжэ алтан медаль баруулха гэбэ.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиум Коммунист партиин, Со-вет гүрэнэй үмэнэ эхэ габыаат байнхайн түлөө, 70 наһатай болонтойн дашара мэдүүлэн, Украини ССР-эй Верховно Сове-дэй Президиумай Түрүүлжэ нү-хэр Демьян Сергеевич Норотченко Социальс Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгоод, Лениний орден, «Хадур ба Балта» гэжэ алтан медаль баруулха гэбэ.

Бюджетнэ комисси болбол арадай ажахын түсэбэй ба Гүрэнэй бюджеттэ проектуудай тус тус бүлэгүүдэ тодорхойгоор хаража үзэхын, тэдэн тушаа тобиолнууды бэлдэхын тула нэмэлт 10 комисси өмхидхэбэ.

Ноябрийн 28-да депутат И. Е. Клименкин хүтэлбэри дорой ун-гарһан Бюджетнэ комиссийн заседан дээрэ Россин Федерациин Арадай ажахы хүгжөөхэ гүрэнэй проект тухай РСФСР-эй Госпланай Түрүүлжэ нүхэр М. И. Миснигэй, Рес-публикын 1965 оной Гүрэнэй бюджеттэ проект тухай РСФСР-эй Финансын министр И. И. Фадеевой элдхэнүүдэе шагнаа.

Бюджетнэ комиссийн худалмэридэ РСФСР-эй Верховно Советэй бусад саг үргэлжин коммиснуудай гашууд, Россин Федерациин Верховно Советэй депутатууд, Республикын Госпланай, Арадай ажахын Советэй, РСФСР-эй Гостройн, министрстанууд болон ведомствануудай түлөөлэгшэд, арадай ажахын элдб халбаринуудай нэгэжэлгэд хабаадаа.

Хани барисанай вечер
КАМПАЛА, ноябрийн 28. (ТАСС). Уганда ССР хоёрой хоорондо соёлой холбоо бариса хан-гаха бүлгэмэй хүтэлбэрлэгшад совет эстрадин бүлэг артистуудай гастролбөр ошоод байнхайн хүндэлдэ баярай вечер өмхидхэ. Энэндэ Угандын гэгээрэлэй министр Буимбази-Закэ, Национальна суглаанай депутатууд, дип-порцусой гашууд, оройной политическэ болон нийтин элитэ ажал ябуулгашад хабаадаа.

Вечерой үедэ совет артистуудай, мун Угандын хатаршад, дуушад болон хүгжэмшадэй хабаадаһан эхэ концерт болоо.

Энэ вечер Совет ба Угандын арадуудай хани барисанай али тодо жагсаал болон үнгэрбэ.

нанин үнгэрһэн дүшэн жэлэй эршэ түгээ дайналтаһаа илангаа эли то-дор харгдана.

Агууһа Октябрийн урда тээ орой-доо 369 хувиудай нурадаг 10 хүрүүлгитэй, 200 хүн бүхэнэй на-ганинь лэ үгэ бунгэ мэдэхэ бай-һан энэ хизаарта мүнөө жэл 500 мянга үлүүтэй хүн хүрүүлгитэй нураана. Дээдэ, тухай дунда хүрүү-линууд элдб халбаринуудта ажалла-ха маржаалдана — инженерүүд, химичүүд, агрономуд, ирригатор-үүд, врачнууд, баһианар болон бу-малые бэлдэнэ. Эрдэм ухаанай 52 амхи ургаалинь, тэрэ тоодо эрдэм-шынжэлгын 17 институуды нэгдэ-хэн наукануудай академи худал-мэрилжэ байдаг.

Республикын нөмөй хабтал энэ-жэлдэ 4,5 миллион хабтал нөм, 1,8 миллион хабтал үнөөний барилга-гаа, 110 гара миллион хабтал тира-жэ гэгшэнууд хабталдана. 8 про-фессорнальн театр, 600 гаран кино-театр, 900 библиотеке, 900 шахуу клубууд ажалшадтэ сэдхэл бэлдэнэ эрхиле хангана. «Таджикфильм» гэжэ киностудий үлүүтэй жэлүүдтэй уран байханай, документальна оло-шон фильм бүтэжэ, уялда зонинг эхээр һонирхуула.

Эхээрнүүдэе хуушан байдалай хой үлдэлүүдээ хахасуудан ибадал соёлой ба социальна талаар амжалтаһан илангаа шухала туй-лалта болдоо. Таджик эхээр урван аригшэ боогоод байһан аад, мүнөө эршүүлгитэй али тэгшэ эрхэтэй, коммунистийн харууд байхан орди-нинь бүтээжэ байна. Таджикстай-най эхээрнүүдэй дунда эрдэмдэ, врачнууд, артистууд, инженерүүд, агрономууд, партийна болон гүрэн- (ТАСС).

ТАДЖИГАИ ССР-эй 40 ЖЭЛЭЙ ОИДО

АХА ДУУ АРАДУУДАЙ БҮЛЭ СОО

М. ХОЛОВ.

Таджик ССР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлжэ

Эртэ урдын түүхэтэй Таджигай гүрэн дээрэ эхэ найндэр болодо бай-да Таджигай республикын, Таджик-стайн Коммунист партиин амхид-хэн байгуулагданайнаа хойшо 40 жэл үнгэрбэ. Энэ гайхамшаг үдэр-ни хахалта хизаарай хото болоо шлагуудта тэмдэглэнэ.

Таджик арад социальна талаараа эршэрин, үндэнэ яһанай талаар даһан байдалтай болохын тү-рээ хэдэн зуян жэлэй туршида шэн баятайгаар тэмсэһэн. Гэжэ зура-га туралтанай түүхэе шэнэ тэри-гэр гингүүлжэ Агууһа Октябрийн эрхэ сүлдөөг, элд жаргалта бай-дын зам заажэ үгөө.

Уршэтайн Таджикстайн газар аа дээрэ Совет засагай илан ман-дын урда тээ ямар байгаа нэм? Энэ хизаарта революциин урда тээ 600 000 тоно үлүүтэй хилок суурагдадаг, жал соогоо 28 ми-лион тоно нүүрээ үгэхэ шахта, 10 милян тоно шэнгэн тулша үгэхэ шэлэй нефтин багхан олооногшэ ашаглардаг, зуу хүрэхгүй шоват хүсэтай хоёр бишнхан ди-милэ электростанци бин бэйлэнэ. Хахалагдаг бүхы газарай 85 милян шахууны, хамга үнэн, адуу-ууданай дүрбоний гурбан хуын ша-хуу эмирэй, ноёд түшмэлдэй, шаш-ны албатанай, өвчнүүлэй малдэй байһан. Оройдоо 32 милян тоно ажалдэзгүй хилок хуряажа аба-һан байна. Нэгэшье муртай харь-ца, үргэждөө үзэ бэшгэ мадхал-тай, медицинан туһалажага оройдоо гингүтэй шахуу байһанна уламга-ман, явдхи зон үбшэн болодоно, шэн тахалда, үгэтай ядуу байдалда өмхиддэг бэлэй.

Эмиртэ ба төрөнэй туһамаршад эсэргүү, гадаадын хүлэһэй адуу-шадта эсэргүү, империализмын контрреволюцинон хүснэгтэдэ эсэ-рүү хэсүү шаруун граждэн дайн соо-гуур Таджикстанда Совет засаг ба-тажанан байна. 1924 оной октяб-рда Таджигай Автономито Совет Со-циальс Республина тогтоогдон, 1924 ондо Таджигай Совет Социальс Республина болохо хүбилгэдэһэн, тэрэндэ Горно-Бадахшанска автоном-ито область ороһон юм. Тийн Со-ветска Союзай бүхы арадуудтай та-джик арадай экономическа, соёл гэгээрэлэй холбоо барисан улам эхээр баталжа.

Дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ энэ республика дотор 248 промыш-ленин предпритийн (тэрэ тоодо тий-хэ үнэнхээр эгзэн томо Варзобск гидрэлектростанци) баригдаа һан. Худалмэришан ангини ноутагай каар-нуудай бин бөлөөниин—эхэ туй-лалта.

Хүдөө ажахында үндэнэн хуби-лалтанууд болодо, социальс хүг-жэлгын дарлам замда батаар ороһон, шинэ техникээр түгээ засагларга-һан байна. Газар уялха эхэ түгээ-рэлгэнүүд бүтээгдэнэ. Тодорхойлон дурдбал, тэрэ үелөө орон доторхи унадууриин аган томо түгээрэлэ Таджикстайн урда зүгтэхэ Вах-шин талада баригдажа, хубхэй ма-шин талада байһан 94 милян гектар шинэ газар уялха арга олгоо. Таджикстайн колхозинууд дэга орломо хамгаалган, Агууһа дайнай эхэ калитнуудай барилгада ха-бадал бэлэй. Газар үналха 20 ми-ля километр үргэлжэ ба колхозууд хоорондын һубаг каналууд баригда-

һан юм. Уһа гаргахэ түхээрэлгын, оньхожоруулгын ба агротехникийн ашаар Совет Таджикстант хилок үргүүлгараа оройной гол газарнууд найн боложо, ургасын талаар нэгэдэхэ һуури эвэлһэн байгаа.

Дайнай жэлүүдтэ таджик арад Советска Союзай бүхы арадуудтай хамта дэсгэ орломо хамгаалхаар жаг-сан болоо һан. Тийхэдэ Таджикста-най худалмэришад, колхозинууд, интеллигенци шэнэ зоринтойгоор ажаллаа бэлэй. Буднахха хэдэн ми-ляган станогүүд-автоматуудые бүтээ-дэг «Таджиктексильмаш» гэжэ за-вод, «Таджиккабель», трансформаторна, пумаажан бүдэй, торгойной комбинатууд, газарай балинг ша-наржуулан ашагадаг хэдэн олон предпритинууд Таджикстайн мүнөөнэй индустриальна түхэл ша-райе тодорхойноо. Республика доторхи индустриальн «эсанилгата» халбаринууд—хүнган ба адеэ хойлой үйлдбэринууд үргэн эхээр хүгжөө-лөө.

Энергетика тухай тухейлан хэлэ-мээр байна. Таджикстант элнэ хүсэ-нэй нөөсэ баялгитэй талаар орон до-оторо хоёрдох, РСФСР-эй удаадахи һуури эвэлнэ. Хада уялта энэ хи-заруу мүнөө үнөөр хямда 1,6 ми-лиард шахуу киловатт-час электр-ик элнэ хүсэ үйлдбэрлэгшэ. Энэниинг дайнай урда тээхи 1940 онойхитой жэлшөөд, 2,5 дахин эхэ, дүшэн жэ-лэй урда тээ оройной бүхы электростанцинуудай булгада үйлдбэрлэг-дэһэй нөөсөн болоо. Таджикста-най урда зүгтэ, Вахш мурд дээрэ, тандхи гол каналта бүдэй электростанцинууд баригдана. Тэднэй гур-банинь ашагларгада оронохой.

Республикын хойто зүгтэ таджик, узбек, ород арадуудай, мун манай эхэ оройной бусад арадуудай оролд-ого хүсэлтэдөө «Арадуудай хани барисан» гэжэ алдаршанан, Кай-раккумай хүсэтэ ГЭС баригдаа. Со-вет энергетикын манган томо барил-га—Нурекскэ ГЭС манайда амжал-татайгаар бодхордожо байна. 15—20 жэлэй үдэр республикнай 125 миллиард киловатт-час, хямда сан-гитэй электртын элнэ хүсэ абадаг бо-лоо.

Ленин багшын захяа заабааран бүтээгдэжэ байгаа электртын элнэ хүсэнай эхэ барилганууд республи-кын үйлдбэрлэгшын хүсэе хүгжөөхэ алас саананхи асар эхэ арга бо-ломжо олгоно. Манайда химини эхэ үйлдбэрини мундажэ байһаннинь гэдэ барилгануудтай нягта холбоотой юм.

Электржуулгын үнддөөр манай хүдөө ажахында эхэ хубилалта-нууд болохо байха. Электрчиствын ашаар газар уялха худалмэри үн-гэн далайстайгаар эрхилхэ, хоһон тала байһан газары дара ашаглаха аргатай болодои. Республикын ирри-гаторнууд Хоһон талын урда ху-ниин, Таджикстайн хойто зүгтэхэ Давльберниска, Самгарска талын ши-ны гадары амжалтатайгаар ашагла-һа, Таджикстайн түбтэ газар үнал-ха оньхожоруулагдал түхээрэлгэ-нүүдэ барина, республикын урда зүгтэй бооринуудые эрэлжэ зорич-гойгоор, эрид шууд довтолжо, уһа бүлэхэ бүлэг электрческэ станци-

нуудай барилга хэжэ байна. Электрчиство хэрэглэһэнэй үн-ддөөр манайдай, саад эсэргилшэ-дэй, хүдөө ажахын бусад худалмэ-рилгэдэй ажал илээд хүнгэдхэ-дөө, дайнай урда тээхи үгэтай жэ-шөөд, мүнөө Таджикстант 5 дахин эхэ өвшн, 4 дахин эхэ үрэ жэмэс, 2,5 дахин эхэ виноград, 4,5 дахин эхэ маха, 15 дахин эхэ нү, 5 дахин эхэ ноһо оролдоо үгэнэ. Хүдөө ажа-лын гол халбары болохо хилоготой таринын талаар илангаа эхэ ам-жалта туйлагдаа.

Таджикстайн хилок таридаг худалмэрилшад эхэ оройнойгоо үндэнхи патриотическа, интернаци-ональна уялдаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Хэдэн хонгойой үн-гэрхал, республикын амжалтад тү-сөөһөн гадуур үнөө 345 мянган тоно хилок тушаалын.

Арадай ажахын бусадшье халбар-инууд амжалтатайгаар хүгжөөлгөнэ. Сарьдаг шалдта Таджикстант артомобилин дарлам харгинуудтай болохой. Республикын бүхы райо-нууд түб хототогоо агаарай транспор-таар холбогдон, үнгэрөөн жэлдэ 300 миля шахуу пасажиринуудые самолдотой эвэлһэн байна. Телефон, телеграф, радио эвэлһэн үндэр, эгзэн холын ноутагууды хоорондоо хал-рилгуулан холбогдоо, республикын хүн зоний 70 процентий телевизийн харгалдаг болонхой.

Эрдэм болон соёлой, гэгээрэл ба адуурье сахилгын талаар, улад зо-ной байдалые өршын дорын улам хайжаруулгын талаар таджик ара-дай али тухай эхэ амжалта туйла-

Хүдөө аж ахуйн институт. Энгийн манай республикийн шинэчлэл хотын эгзэн хуунаар, эгзэн томо институтууд болно. Жай бүри хэдэн зуугаад хүрүүд, басагад энэ институтууд дүүргэж, ветеринар врач, агроном, инженер, зоотехникийн мэргэжлэтэй болж, манай республика болон бүсэд олон өлбөст, хизарнуудад ажиллахаа оноодог байна. Институт та хаяхан нэгдэвчлэн механициний факультет эрхлэж, түүнийн мэргэжлэтэй гаргахыг. Хоёр жилийн саад тээ экономика факультет нээгдэхээн. Институттай табан факультет бүхэдөө гурба мянга гаран студент, заочно өдөлгөөнд 600 гаран хүн хуралсадаг. 1964 онд 256 хүн энэ институтууд дүүргэж.

Хүдөө аж ахуйн институт, тэрэнэй буралсалтай аж ахуй, институтууд дүргэдэхэ хүтэлбэрихэ кадруудай нэгэ жэлэй тургуулга — эдэ гурбанай партиануудын хуураар хоорондоо амарны холбоо барисагүйгөөр хүдээдэг байна. Тэд гурбуулаа нэгт мэргэжлэтэй болж, зорилготой. Энэгийн харада абажа, энэ гурбан партиануудын хуураар нэгэ болгоо гэжэн шийдэхэри КИСС-эй обком абаа.

Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

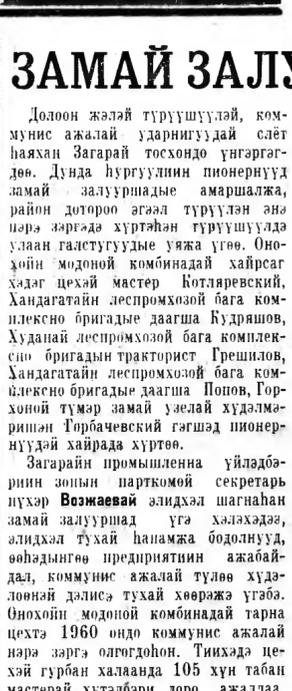
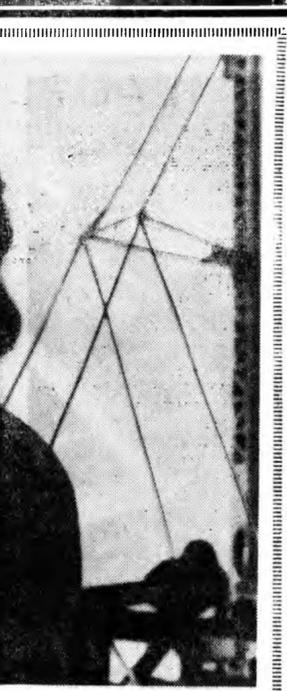
Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

Иансон Иванович Меньшенин Улаан-Удын локомотив-вагон заводта дүрмэлжлэе худална. Долоон жилийн тургуулга дээр эрхэлдэг, гурма хэн хуурун байгаа. Энэ комсомол абаан жэлүүдэм үгэрэн Энэ гэр бүл болон. Унгэрэн энэ үе соо Иансон Иванович ургашыг, турал заводтойгоо үлдэбэри түгээ шудалаашыг.

МАЛШАДАЙ БУЛАНГУУД

Торин совхозой партианууд энэ үбэлжэлгын үедэ малшадай дунда политическа худалмари абуулаха, тэдэниг културой-ажайгуудай талаар хангаа тусэ зохион байгуулга.

ПАРТИЙНА ЭХИН ЭМХИНҮҮДТЭ

Лекторнууд—Малшадта Ярууны «Победа» колхозой партиануудын хуураар КИСС-эй ЦТ-гай октябрийн пленумэй үгүдээр нинта-политическа, эмхидхэлжэ худалмари тээрхойн хайн, нүлөө эхэтэй болгохын түлөө эхэ өрөлдөгө гаргажа байхай.

Хаа хаангауй Бурад ороной мнай үргэн уужам талада хаана ямар баялг, газарай ноуса байнаб, тэрэниг баатарлг хүнүүд үдэр хүн гүй бэдэрэн олодог байха «Первомайский» гэжэ руднигай уасток жэл бүхэндэ үргэдэж байнай, мүнөө үеын эндэ хэд найнаар ажалланаб гэжэ боллоо наа, коммунис ажалтай ударнигай нэрэ зэргэдэхи хүртэнэ хүнүүд олодог. Газар нухалдэ машинист Яков Брыков тэрэниг тулалган Николай Семенов хоёр зураг дээрэ харуулаа.

Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

Хүдөө аж ахуйн институтууд тоосото-хунгуулин партианууд суглаан хаяхан болж, партиануудын хуураар секретарь нүхэр Е. Л. Бадмаев тоосото элдхэл хэбэ. Ерээдүйн мэргэжлэтэй хүдээдэгэи ялга холбоотойгоор хургаа, хүмүүжүүлгын хуураар найжаруулаха асуудануудад элдхэлэн болон үгэ хэллэгд гол анхарааа хандуулаа.

ЗАМАЙ ЗАЛУУРШАДАЙ ХУРАЛДААН

Долоон жэлэй тургуулгай, коммунис ажалтай удариуудай сэгэ хаяхан Загарай тосхондо үнгаргэдишөө хоёр дахин дээшлүүлгээ. Ямар аргаар амжалта туйлагданаб гэжэ, үйлдэбэри еханхидээ оньшөө оруулагдаа. Тус цехэйхид энэ жэ-лэйгээ тусэбэ нообрин 7-до дүүргэж, декабрийн 26 болотор 800 кубометр модон хайрагуудыг тусэбэ гэдүүр хэжэ ялга абанхай. Тинхэдэ тэрэнэй 110 километрын алмагдана материаллаар гэдэхэ юм. Цехэй өгтэй эгтэй коллектив коммунис байгуулгын моральна ёно заншал баримталан ажаллаха өрөлдөг, бөө бөөдээ тулалмажа хүр-гэдэг.

Advertisement for 'Совет Орон' (Soviet Land) featuring a logo with a star and the text 'СИБИРИН НАПРОЛАНТАМ БЕМЕРОВО. (ТАСС). Шэнэ-Бемеровэ химическа комбинатта киноракетнай томохон үйлдэбэри коллектив эхэлэн илалта туйлаба. Нообрин 17-до —бэлдэрнөө һара халад түрүүн жэлэйгээ тусэбэ дүүргэжэ.

Advertisement for 'Газар тарьяалан болбосон ёһоор эрхилхэ хургуули' (Land Cultivation Conference) with the text 'ВАРИАНТ. (ТАСС). Алтайн хизаарай. Кемеровэ областин совхозуудай бүлэг олон директорнууд, колхозуудай тургуулгашанар, бригадирнууд энэ худалгай хүтэлбэрихэ кадруудыг бэлдэхэдэ хургуулида хургаа эхилбэ. Алтайн институтуудай профессорнууд болон эрдэмтэд тэндэ заана. Курганууд үйлдэбэриин практиккэ газар тарьяалан болбосон ёһоор эрхилдэг аж ахуйнуудта, хизаарай тухайн мэргэжлэтэй совхозуудай формүүдтэ гараха юм. Тэдээр хизаарай зуза тарьяалад, Социалист Ажалтай Геройнууд А. А. Беккер, А. Е. Новиков, Г. Н. Вуханько гэгшэдэй дүрмэлжлэи партианууд ташилсаха.

Advertisement for 'Хуураар үнэн' (Truth in the Party) with the text '2-дохи ноуэр, 1964 оной декабрийн 11. Оройной олон районуудай хүдөө аж ахуйдаа улауурын болон газар хатааха хуураар ханабуудыг бур элдхэлхэ, ургамалнуудтаа сэлбэрхэ хэрэг гэжэн шийдэхэдэгүй шудала асуудал заидгаа.

Advertisement for 'Нонирхолтой зүйл олдобо' (Interesting things found) with the text 'Нягторек шадарай хуураар карьернуудэй нэгэн соо худалмарилажа байха үедэ танилдагуй амитайн заанай ноо наниг томо яһан олдобо. Археологууд тэндэ жэлэ малгалгануудыг хэжэ, угаа эхэ амитайн—урда зүгэй заанай арга яһанай бөө бөлхэ халана-һац яһануудыг газарай гранитно-туфова үе соһоо олоһон байна. Эдэ яһанууд муудаггүй, һайн мөндөг жэлэй урда тээ эдэ яһанууд шоройдо даралданаб байгаа. Багажаа үзэхэдэ, энэ амитайн 4,5 метр үндэр бөгтэй байһан. Амитайн нэгдэхэ ноһын гурба үгүүтэй метр ута байгаа.

ОЛОНДО ХУРАХАШ ХҮРШЭНЭРЬШӨ

Түмэр замай өдөлгөн 3-дахэ квартал соо үлүү эхэ гаргаша хээ. Тинхэжэ ажалтай бүтээсэ дээшлүүлгээ, ашаа шараха, ашаха, буудгаха худалмариин өөрһын үлэ хамдаруулаха асуудалда гол анхараа хандуулагдаба.

НУУДАЛ АГИТБЕРИГАДА

Аймагай соёл газаралдай худалмарилагшадэй конференцида, уран хайханай харалгада бэлдэр хэжэ байһан үедэ худалгай соёлшодой худалмари улам үргэмээр дагараа.

АФРИКА ТЭМСЭЛЭЭ ШАНГАДХАНА

EN LUTTE REVOLUTIONNAIRE, LE VAILLANT PEUPLE CONGOLAIS COMBAT POUR SE LIBERER DE L'IMPERIALISME ET DU NEO-COLONIALISME. LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE POPULAIRE DU CONGO EST FORME A STANLEYVILLE PAR ET POUR LES CONGOLAIS, AFRIAINS, SOUTENEZ-LE POUR LA SAUVEGARDE DE L'INDEPENDANCE TOTALE DU CONTINENT AFRICAIN.

Конгодо хэвлэн гаргагданан олтрытка. Тэрэн дээр националь баатар Патрис Лумумбин (тэг дундан), востгани хэгшэдэй хүдэлмэри хуваарилгашы Бенне (зүүн гарнаа дээд талдан), Г. Сумило (баруун гарнаа дээд талдан), генерал Н. Оленга гэгшэдэй портретууд зурагтай. Имперализмда болон шэнэ ёноной колониализмда эсэргүү революцинон тэмсэл хэмы урлалхан үгүүд олтрытка дээр бэшгэдэнхэй.

TACC-ай фотохронико.

«Түүхын ябасые тургэдэхэ» гэж Африкын шангаар тэмсэжэ байхан тухай колониаль хэблэл ханаага зобонгёр башна. Колониаль эзэмдэгшэдэй ингэжэ айжа байхынь ойгохо гэжэ бэрхэтэй баша. Африкынхидэй энэ тэмсэлын хара түбине хэдэн арбаад зуугаад жэл соо эзэмдэжэ заншашан империалистуудай уг зорилгодо оройдоошье таарангүй. Нэн түрүүндэ Африкадахи колониальн журам эсэргэжэ хүрэтэр усалдаха хэрэг тургэдэхэ тухай, залуу гүрэнүүдэй экономика бэе даанхай байдал туйлаха тухай хэлэгдэнэ.

Националь бэе даанхай байдал туйлаха африкынхидэй урагшаа дабиһан алхам бүхэн дэлхийн капиталис журамые худалдуулжа, империалистуудай политическэ болон экономика эзэрхэлгэе хороожо байханын тон элгэ. Эгээл нимгэжэ империалистууд Африкые сүлөөлхын түлээ тэмсэл хаатуулахын, саашаадашье тэрэнэй байгалийн баялиг тонохо, арад зоние мүлжэжэ, энэ түбине өөрингөө сэрэгэй плацдарм болгон ашаглаха аргатай байхын тулада тэрэнэй мүнөө үеын гагдэнги байдалые хата зэвчэндэ үлөхөе хусана.

Зүүгөө Африкада «саган хүнэй» нүлөөе бэхжүүлэхэ гэдэн эзэмдэгшэдэй бэхлэгэн улам хэзэр буруу хүрэнэ. Улсхалан байдал, үбшэ хойшан, үзэг бэшг мэдэхэгүй ябадал, бөгөөр хэллэбэл, баруун зүгэй гүрэнүүдэй колони эзэмдэгшэ журамда, политикада шадалаа хаа тургэнөөр эсэе табижа гэдэн африкынхидэй эрмэлзэлгэ бүри ехэ болон. «Бидэнэр колониализмда болон империализмда эсэргүүгээр эсэстэе хүрэтэр тэмсэхэбди, — гэжэ хаян Центральафриканска Республикаын президент Давид Дакко мэдүүлнэ. — Бидэнэр саашаа мэдэжэгдэхэе, бөгөөлшолгодошье дугаруйбди... Бидэнэр түүхэй эдэй газар, наалдахайнууд, үлүү булуу эд бараанай газар байжа эсэшообди».

Мүнөө Африкада бэе даанхай байхан юм. Энэ түбине газар дайын 83 процентн, 240 миллион хүн зон бэе даанхай ороноудай хүбидэ хүртэнэ. Африкын гол түлээ урда хубидан колониальн эзэмдэгшэ үлэжэ... Эдэнэ Португалин колониууд Анголо, Мозамбик, Великобританин колони Урда Родези (1964 оной октябрьда мишл Родези гэжэ нэрэтэй болонхой), Англин протекторатууд Басутоленд, Бечуаналенд, Свазиленд, Баруун-Урда Африка, эсэстэе Урда-Африкын Республика болон бүүхэ дээрэ Африкын урда зүгтэ 30 миллион шахуу хүн зон колониин эрхэ байдалда зобожо байна.

1964 ондо Малави Замби хоёр бэе даанхай байдалтай болоо. Колони эзэмдэгшэдэй түлдэ сүлөөлгэлын тэмсэл үргэдэнэ. 1961 оной мартнаа хойшо Анголодо дайнай юбууланууд болон. Тэндэ Португалин сэрэгүүдтэ эсэргүү патриотическа хүснүүдэй амжалтадтайгаар тэмсэжэ байхан тухай мэдэсэнэ. Мозамбикые сүлөөлхын түлээ Фронт 1964 оной октябрьда бүгдэ нийтын эсэстэе тэмсэл эхилбэ гэжэ сонсохон. Урда-Африкын Республикаын патриотууд үндэнэ яванай, колониализмын түшгэ болхо Фервурдын журамда довтолхын түлээ эрид шанга бэвэдхэл хэнэ.

Колониализмда эсэргүү африкынхидэй тэмсэл дотор хүдэл үедэ болон онсо илгаа бии байн. Бүри хая дотор Африкын али нэгэн оройн арад зон эрхэ сүлөөлгэе.

Түлээ тэмсэхэдэ, гансал өөрингөө хүсэндэ найдадаг байхан юм. Мүнөөнэй байдал ондо болоо. 1963 оной Майнаа хойшо, тайбарилан хэлбэл, Африкын Нэгэдэлэй Организаци (ОАЕ) байгуулагдахаа хойшо энэ түбидэ «Юнэй Комитет» ажал юбууна. Тэрэнэй составта Эфиопин, Алжирай, Угандын, ОАР-ай, Танганьикын, Леопольдвил нислэлтэй Конгын, Гвинейн, Сенегалай, Нигерин түлөөлгөшанэр ороно. Тус Комитет националь-сүлөөлгэлын тэмсэлдэ Африкын гүрэнүүдэй туйлаамжые эсэжон юбууна.

Империалистууд эдбэ янзын мэхэ гохо гаргажа, Африкын гүрэнүүдэе ами амиднэй халгажа, тингэжэ түб дээрэ колони эзэмдэгшэ эсэргүү нагдэмэл фронт бүридүүлгэдэ хаа хэмы нэдэнэ.

Националь бэе даанхай байдал туйлаха гэжэ националь-сүлөөлгэлын революциин эсэжэ зорилго оройдоошье бэшэ юм. Энэ хадаа национальн сүлөөлгэлын нүлөө тэмсэлэй шухаланшые наа, мишл түрүүшын шата болон.

Алжирай Ардай Демократическа Республика залуу Африкада бага бэе нүлөө үзүүлнэ. Энэ орон урдан айхабтар хүндэ байдалтай нэн. 132 жэл соо колониальн дарлалта дор байгаа. 7,5 жэл соо ханаралтын шуната дай болон, 10 миллион хүн зонийн 1,5 хүнийн наһа бараа. Бэе даанхай байдалтайгаа

хоёр жэл соо Алжир социализмын замаар абажа, экономика бэе колониальн талаар ехэ амжалтануудые туйлаха. Национальн мэдэлэй болгодогон газар дээрнэ хүлөө ажыха хүтэнэ. Орон соонь шэнэ завууд баригдана. Сахарын нефтин баялигууднаа Дузда далайн эрье шадар тэжэ гүрэнэй нефтенрод баригдана. Энэ хадаа эрээдүйн сагта жэл соо 50 миллион хүрэтэр тоно нефть абаха арга бии болохо. Ингэжэ химин промышленностэ хүгжөөхэ бата бэхи буури бии болон. Алжирай правительство ажалшад байдал хайжаруулаха хэрэгтэ ехэ анхарал хандууна. Ардай гэгээрэл үргэдэхэдэ, энэ хэрэгтэ оройнэй бөжөждэй 25 процент гаргашалагдана.

Алжирай, мүн тэршэлэн капиталис бэе үхдэтэй хэмжээ юбууд бөөлүдэг ОАР-ай, Ганын, Малин, Гвинейн дүй дүршл түб дээрнэ анхаралтайгаар шудалан

Мозамбикта — Африкадахи Португалин колонида Мозамбикые сүлөөлхэ фронтын сэрэгшэдэй болон колонизаторуудай солдадуудай хоорондо байдалаа болгожэ байдаг. Олонхонорд, үбгэд болон үбгэдэй Португалин солдадууднаа зугадан, хүриэ орон болгошо Танганьика тэжэе ошоно. Зураг дээрэ: Танганьикын газар дээрэ эрэгжэ орошод. Ута замда абажа эрхэлэнгээ хүлээр үхнүүдгээ угаажа байна.

ЮПИ-гэй — ТАСС-ай фото.

Нүхэдэй алыан халуун

ЗАГУУРДИН ХУНУУД БЭШЭЛДИ

Ажабайдалда тохболодог элдэ уршагта үзэгдэлүүдэе харгалзан зайсуулаха, хүнийе коммунист ёһоор хүмүүхүүдэ хэрэгтэ хүхэдэй сүүдүүд угаа ехэ үүргэ бөөдүүлнэ.

Энэ талаар хэдэн жэшэ баримтануудые дуряа. ДВР-дэ энэ байгша оной май нара соо, жэшээн, нүхэдэй сүүдэй заседани болоодо, В. Иванов, П. Петров гэгшэдэй ажалай журам эбдэдэг тухай хэрэгые заседани дээрэ хаража үзөө нэн. Эдэнэр хүтэлмэрингөө үедэ архидажа, ээлжээтэ даабаряа дүүргэгүй, электровы ашагдалада угаагыне нэгэ сүүдэр хаатуулан байна. Тинхэдэн коллективны эрид хүрсөөр шүүмжэлөө нэн. Мүнөө хаража үзэхэдэ, дурсагданан хоёр нүхэд тэд ондоонууд болонхой, хайжаранхай абагша.

РСФСР-ай Верховно Советэй тогтоононой ёһоор, нүхэдэй сүүдүүдэй эрхэ үргэдэхэдэ хаа даа. Энэний үндэнөө, тэдэнэр ажалай журам гү, али нийтын гурим хазагйруулагдаха гадна, жэжэ аралжаа наймаа хөгшэдэе, хулиганташадые, жэжэ хулгайшадые сүүдэнэ.

Трамвайн паркда байгша оной 10 харын турша дотор ажалай журам, нийтын гурим эбдэхэ ябадал нилээд олоор үзэгдөө нэн. Жэшээн, поездын жоолошо В. Алексина гэдэг хаягданан хуучин билдүүдые суглуулан наймаалуулжа, мүнгэ олохые нэдэе юм. Ингэжэ ганан хонгор хүнүүдые найма мэхэлэе. Эшхэбтер муухай гэшээн. хэлэхэгүй! В. Алексина абаанар лэ нүхэдэй сүүдэй үзэмжэдэ табигдажа, дары хэлэхэгдэнэ.

Баһа «һын хүн» боложо, зарим хүтэлбэрилгэгшэд ажалай журам хазагйруулагдашые дахдалха, үмөөрхэ ябадал гаргана. Жэшэхэдэ, ДВР-гэй ОКС-ын мастер А. П. Куницын гэдэг өөрингөө туйлаш эргэжэ ашаглажа, гүрэнэй 122 тухариг үбэршөлөө юм. Нүхэдэй сүүд болохоодо, нүхэр Куницынһаа энэ мунгынь бусаалан абаха, даагда байхан туйлаш эргэжөөн тэрэниэ сүлөөлхэ тухай шиндэхэбди гаргажа нэн. Харин тинхэдэ ОКС-ые даагша нүхэр Лукьянина

нүхэдэй сүүдэй тогтоонониэ анхаралдаа абаггүй, харин гэмтэ нуурдые энэ даажэ байхан ажалда эрхэ хэлэгдэ гаргалан. Тэршалан энэ ОКС-ын хүдэлмэришэд Гребенников, Зарьянов гэгшэд жэжэ хулиганталга гаргажа нэн. Тинхэдэн нүхэдэй сүүд тэдэ хоёрые 10 хоногой турша дотор хара ажалта юбуулаха тухай шиндэхэбди абаа нэн, энэниэнь бүүхэ коллектив ехэтэ найшагаа нэн. Гөбшөые Лукьяница баһал энэ шиндэхэбди дүүргэхын хойноһоо оролдоггүй. Политическэ талаараа нимгэ гагдэнги хүтэлбэрилгэгшэе партийна харьусаагдаа хэбаадуулаха шухала гэжэ ханагдана.

Олохон автомашинууд үйлсэдэ сахигдаха гурим дүрмүүдэ бүүдүүлгээр хазагйруудат. Тэрэнэй эсэстэ олол аюулада оролон али олон тохболодог. Жэшээн, ДВР-гэй гаражай жоолошон П. П. Кузнецов тэлэруулаагын гартэ ороно гараһанай хойто үдэр дахинаа архидажа, машинаа эбдэжэ хаяа нэн. Тинхэдэн хүтэлбэрилгэгшэдын

тэрэ Кузнецов гэгшэдэ гансал үзэгдөөр үгөөд хизаарлажархөө. Үнэн дээрэ машина эбдэнэрихөө, тэрэнэй мин байһанайн түлөө гарамынь түлүүрхэ, машина жоолодохо эрхынь ханаха ёһотой байгаа. Энэ мун тэ гэмтэ нуурые даладалха гэгшэнтэй тон адлиркуу гэжэе ааб даа.

Иймэ хүтэлбэрилгэгшэд коллективтэе ямаршые һайн нүлөө үзүүлнэгүй.

Нүхэдэй сүүд бүхэнэй улам хайнаар хүдэлжэ, үнөөхөр хүмүүжүүлхэ үүргэе дүүргэхын тулада тэдэнэй худалмэриэ партийна, профсоюзна болон комсомольско аминүүд саг үргэлжэ хинжажа, али бүүхэ туйлаамжа дэмжэлгэ үзүүлжэ байха ушартай. Гадна залуушүүдые бүлгэ бүлгөөрнэй түрүү худалмэришадтэ, наһагад хүнүүдтэ даалгажа үгэхэ, хүмүүжүүлгын худалмэриэ хэбаадуулаха явахай! Тинхэдэ наа, бүридэ эхилсөтэй боложо үгэхэ нэн даа. Энэний түлээ нутагуудыншые хэлэхэ ёһотой.

Хаана нүхэдэй сүүд хайнаар хүдэлнэб, гүрэнэй тогшол зөөри нарин нягтаар сахигданаб, тэндэ туримтай зохид байдаг лэ!

Тинхэдэ газар газарта нүхэдэй сүүдүүдэй ажал худалмэриэ эрид хайжаруулын тула хэмжээнүүд бөөдүүлгэдэ болон.

В. СВЕРЖУНОВ. Улаан-Удын Железнодорожно районий нүхэдэй сүүдүүдэй түрүүлшэ.

НОРИЛЬСК-АА РЕПОРТАЖ

МҮНГЭН САГААН ГУБИДАХИ ХОТО

Энэ үедэ Москва эхэл дулаан байгаа. Внуковска аэродром дээрэ нөгөөн хүтэнэ. Минин хүршанэр дулаангай гэдэгээр хубсааланууд, арнаар оёһон гутал, дэлгэцүүдэй.

Зургаан сар нимгэһэнэйнгээ һүүдэ манай лайнер мүнөөнэй дэргэдэ эрхэлхэнөөр гүйбэ. Радиогоор сонсохотэ зуулдана:

— Норильск хотодо буубабди. Эндэний 48 градус хүйтэн, 7 валл хүсэтэй халхин үлээнэ. Дулаагаар хубсаалгаты. Уулзатараа баартай!

Аэродромдо эхилээд нисоган сагаан сүл гүби саһан хүнжэл дор аятайханайр нойрсон хэбэртэй. Гэнтэ сүл гүбинышые дүүржэ, габа-зургаан даһар ордоноудтай хото гэрэд хилбэ даа. Шугам мэтэ гудамжа үйлсүүд хайша хайшаа зурьлдана. Сагаан мүнгэн тоһоо үхирүүлэн, хубхай халхин эшхэрнэ.

Бидэ Норильск хото эрбэ гэшэбди.

ТАНЯ АПРЫШИНА Ушөө самолёт соо абахадаа, Норильскын Тания Апрышкинаг танилсаа нэм. Кавказда ошожо амаралтаа үнгэргөөд, бусажа абаһа гэжэ тэрэ хэлбэ. Шаранжуудын фабрикада зургаашар ажаллаха зуураа, индустриальна дээдэ хүргүүлгын үлэшин отелендэ буралсана, мүн хүтэмэйшые хүргүүлгид абаһа.

— Министрһээ дутуу бэшбэ, холол сүлөөгүй байхаш, — гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Амаралтын үдэр тэрэнтэй дахинаа уулзабади. Харан гэгшэ, үнөөхил самолёт соо үмдөө эрэнэн хүнхэн туйлаараа тэрэм абаһа.

— Тания, хиирээ гэшэ гүт? Иймэ хүйтэндэ, — гэжэ хүхирэн татабаб.

— Яаха юм! Бидэниэ хэншые ойгожо үгэнгүй. Эндш арба нара үбшэ шухирха. Бүүхэ наһаа валека, арһан дэгал соо үнгэргэхэлхи. Хэзээ энэ асарһан гуталаа үмдэхэ хүнбөө?

Тания һайн, оной мэдэхэ нүхэр байшаб. Тэрэнэй тэс үбжэ, хизаар ороно шэнжэлгын музей, городые харабади. Үдшэлэн драмтеатрда ошободи. М. Горькин «На дне» гэжэ пьеса табидажа байба. Дулаан, харуул, уужам зал соо һуузадаа, гаһаа халхи шуурган боложо байхан тухай мартаад орхинбоди.

Хото городто үни ажабуулаха бүрөө олон юмэ ойгожо абабаб. Хааншые залуу наһанай эршэ, охин билл гэшэе ха даа гэжэ этгэнбэ. Эндэх айхабтар ехэ гигант — горнометаллургическа комбинатдай дирижтортэй уудзаада, һонин байба. Энэний һаял гуша гаржа абаһан хүн. Харин гол халбаруудые дажа байһан инженерүүдын оройдоол 23—27-той.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Ушөө самолёт соо абахадаа Тания Апрышкина намда хэлээ Рехлоу — Иван Варламович Рехлоуэй коллективтэй заагагүй танилсаарай.

Рехлеу — никелева заводой худалмэришан. Энэ хүмэй уран зурагта дуратай юм. Орд болон харин гүрэнэй уран зураһанай зурагуудые олоор сугдуулдаг. Мүнөө 70 манган зураг бии.

Америанска мэдэжэ уран зураһа Роквалд Бент, Индонезин зураһа Дула гэгшэд өһондон зургуудые алыгаага. Италин партизан яванан зураһа Балтер Нероцин гэгшэ Гарибальдида зорюулдаһан албон эргэжээ. Энэ албон хадаа үнгаргээр зүүн жэлдэ Милан хотодо хэблэгдэнэ байха юм.

Минин Норильск хотодо байха үедэ Иван Варламович Рехлеу фламандска уран зураһанай выстара эмилдэбэ. Тэндэ Рубенэй зураг хэдэн арбаадаараа табиатай байгаа.

АЛЕКСАНДР ШИПКОВ ХҮСЭЛ Александр Шипков хэдэн жэлэй урда Москвагай архитектурна дээдэ хүргүүлгид дүүргэ. Түрүүн Норильскда эрэд, ехэл гайхаа нэн. Энэда холо хүйтэн байдаг газарта айхабтар үндэр ордоноуд бодхогоотой байба. Эдэ гэрнүүд дүрбэлжнине һануулаа, юмдбэ гаһада, хойто зүгэй халхинд нэмэри, һайн ха юм. Мүнөө Александр гоо һайхан архитектурна ансамбльнуудые бүтээжэ хүсэлэнгэй.

Шипков болон тэрэнэй нүхэд дээрэе хушалтал микрорайоний проектые бүтээгээд байна. Эндэ байрын гэр, столово, магазин, клуб, үбэлэй саал гэхэ мэтэнүүд баригдажа юм. Эндэ дэгал, валека, уламгууль абажа болохо. Халбарай Москвада шанги.

Энэ проект мүнөө баригташад гай гартэ. Норильскын шэнэ район — Талнахта нимгэ микрорайон баригдажа байна.

Юрий ЧЕРНОВ. (АПН).

Танай сполово хэр хүдэлнэб?

Улаан-Удын нарин самбын фабрика, ханайшы мэдэлээр, коммунист ажалай хүндэтэ нэрэ заргэтэй болонг гэшэе ааб даа. Энэний үйлдэриингөө тусбэ үлдэн дүүргэхэдэ гадна, коммунист ажабуудай түлөө оролдоотойгоор тэмсэдэг.

Эндэ нийтын эдэе хоолой яажа хилдэхэдэг тухай хөөржэ үгэе.

Нүб гэхэдэ, зарим амхинүүдые михэ үзэхэдэ, эдэе хоолой трест ю, али столовонууд дээрэ хамаг зарим хаал да, ондоо оролдог гарыдаггүй. Харин энда отто тимбэ бэше. Фабрикынхид столовоо эдэе төл зөөжэ транспортаар, түдшөөр, эдэ бэше юмэнүүдээр саг үргэлжэ ханадаг.

Самбынь халэхэдэ, дурсагданан предпритидахин сполово гол хөхүүрһын нэгэн болонхой. Төдшөе тэрэнь предпритингаа аша туһада үнөөхөр ехэ алба хэдын хойноһоо өрөлдөн, тухэрэн сүүдэ соо хүдэлнэ. Дөх бүүхэнхид тухай грамай ёһоор, тогтоодомол сагтаа столовоодо орожо эдээдэг. Угловэй 10-һаа үдэрэй 1 час болотор, 6 саһаа 8 хүрэтэр тэндэ иматгал фабрикын худалмэришэд орожо төл барндаг.

Иймэ таарамжатай зохид гурим байгууланай эсэстэ тэндэн бүүфэ байхаа болонхой. Бүүхэ эд бараанайн эрбесын 85 процентн худалмэришэдэ холлодоһоо ороно. Бүүдэ дүршэ эмхи, организацинуудай эд иматгал өөрингөө «забарта» өшөөднэ.

Предпритини директи споловоодо бүүхэ туһа үзүүлжэ байдаг. Тинхэдэ өһөндынөө мүнгэ зөөрөөр гэр бүүрһын түдлэг, дулаан байлдаг, гэрэл үгэдэг. Мүн эдэе хоол зөөжэ транспортаар ханадаг. Заһабарилшые баһал предпритини хөсөөр

ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭД АНХАРАГ ЛЭ!

хадгана. Тогоошодгошье амаралтын түтөөгө үгэхэһөө эхилээд, саг үргэлжэ туһалдаг.

Энэний эсэстэ бусад предпритинүүдэйхид ороходо дурсагданан столовын эдэе хоолнышые нүгэй. Тинхэ тула худалмэришэдэй бөжөждэ хайнаар мүнөөнэ. Жэшээн, нагэдехи блөдүүдэ 16 мунгэтэ, хоёрдохи 19—мунгэтэ, гурбадахи—6—7 мунгэтэ. Тинхэдэ гурбан блөдэдэ бурндаһан һайн шанартай оёд дунда эргээр 45—50 мунгэтэ болон.

Анхаралын харюуда столовын худалмэрилгэгшэд (даагшан нүхэр Яковлева) эрхим хайнаар худалхын хойноһоо оролдон, эдэ хоолоо шанар хайнтайгаар бөдөнэ. Жэшээн, хада дахин шалгалта хэжэ үзэхэдэ, хүйтэн хоол 6, нагэдехи блөдэ—6, хоёрдохи—17, гурбадахи—7 янзын байба.

Эд бараанай эрбесын талаар 10-һарын тусбэ үзүүлэн дүүргэдэнхэй.

Гадна фабрикын худалмэрилгэгшэд столовынгоо худалмэриэ анхарал доргоо ходо абадаг, шалгадаг, һайн һаань сажа магтадаг, дутагдаһай һаань дары шүүмжэлдэг. Үнгарһан хахад жэлэй турша дотор столовын һанамжа дурдахалнуудай дэртэртэ 22 баясхалан, оройдоо 7 гомдол бэшгэдэн байба. Гомдол ороходо, хилэмэе хайша хэрэгээр отолдог, бүүзэ муугаар шанадаг, кушурһан каша худалдадаг гэжэ тэмдэглэгдэнэ байна.

Столовынхид эдэ дутагдалнуудаа дары саг соо усалдажа шадаа. Дурсагданан эдэе хоолой предпритини филиал республиканска больницын дэргэдэ хүдэлдэг. Тэрэндэн нарин самбын фабрикынхидэй жэшээгээр болонцин захиргаан баһал саг үргэлжэ туһалдаг болонхой. Тогоошодыне энээндэн урмашан

хай. Эдэе хоолойн сөн баһал ехэ баша. Шанарыншые һайн.

Холо ойроһоо ерэнэн үбшантэ, эмнэгшэшые тэндэхид баясхалан хүржэжэ байдаг.

Манай ханахада, хүдөө нутагуудта, аймагай түбүүдтэ болон совхозуудташые байхан столовонууд ажал худалмэриэ нимгэрүүгээр эмилдэхэ аргатай, ёһотойшые. Энэний ажалай бүтээсэ дээршүүлжэ, ажалшадэй бөөн эдүрые хамгаалха харгэтэ соншнэгүй ехэ нүлөө үзүүлжэ байха даа.

В. ОКУНОВ.

«Забайкалесс» комбинатдай 9-дэхи столоводо коммунист ажал нэрэ эргэ олгодоһонхой. Эндэ шанар хайнтай, аматгай эдэе бүүдүүлдэг байһанхид худалмэришэд дуратай юм. Коллективтэ залуушүүд олон. Тэдэний тоодо Людэ Круглова бэрэ эдэе шанарша гэжэ суурхайнар үнний юм. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

БҮХЭРОССИН МУРЫСӨӨНДЭ ИЛАБА

Борьбогой өвхөөрбөөд Буряадай худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хоорондо дэлгэрэн социалист мурысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ. Тэрэ мүнөө Бүхэросси

син мурысөөндэ илажа, Роспотребсоюзай дамжуулын Улаан тутта, 600 тухарин нагэдэхи мүнгэн шанда хүртэһэн байна. В. КЛОЧИХИН.

БУРЯД ҮНЭН

3 дахи нүүр. 1964 оной декабрын 1.

